ԱՐԵՒԱՐԵՒ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ՀԻՄԻՅԷ, ՊԷՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱՐԻ ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

ՃԻԼՏ 34. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒԼԻՍ 4, 1891. Ն° 27

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻԻՆՏԷՐԻՃԷ

	Սահիճ
Սա՛ատէթ Ու Մէսէրբէթ	209
Մուհիպպ 'Իսա (Շի՛ը)	209
Պէյրաք Պիր Իմթիսահ Ը Բուհանի	209
Քէնտինէ Նէհիպ Պիր Մադսէտա Իմթիհաղ Էյլէ	210
Էլէքթրիդա Վասըթասըլէ Տէհ Զըդաբմադ	211
Սէօղլէյէն Պաճադ	211
Միւթէնէվվի'ե	212
Մուհարբէրաթ —	
Մէրքէզ Ի Թիւրքիա Մուխթէլիթ Մէճլիս Տա՛իրէսի	212
Մու'ամէլաթ Ը Չարպկիէտ Հուսուլէ Կէլէն Խալհաթ	214
Էօրիմ Իլէ Պիր Միւքեալիմէ	214
Շու՛ունաթ Ը Սիյասիյէ	215
Ագճէլէրին Ցիխ'ալթը	216

ԱԻԵՏԱՐԵՐ. Հեր հաճթա Ճումա Իրթեսի կիւնիւ ճեզը օյուննուր։

Միամալիք Ի Շահաճէ վէ տիյարը Ճեճեպկիյէ իչիւն սեճելիյի պեր վեճճի Ի միեշիճ $1\frac{1}{2}$, վէ պյրը պյլըղը $\frac{3}{4}$ Մեճիտիյէ, վէ պիր ճիւսխսի 30 փարա օյուպ, փօսթա իւճրերի բաթաճըմըզա 'ա՛իտ տիր։

Ղազեթայա տերճ իչիւն բաճրիքաթ վէ ապօնէ եազըլմագ, վէ փօսթայա 'ա՛իտ մէվզուտու իչիւն մեքթուպ վէ ազչէ իսթանպօլտա Ամերիգան իսանընտա Մր. Հ. Ս. Պարնըմ իսմինէ կէօնտերիլմէյի տիր։

Ամերիգան Միսիօներլերի Շերքեթի Թարաֆընտան,
ՍԱՀԻՊ Ի ԻՍԹԻՒԱՋ, Հ. Բ. ԿՐԻՆ
ՄԻՒ՛ԷԼԼԻՓ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ՍԱ'ԱՏԷԹ ՈՒ ՄԷՍԷՐԲԷԹ

(Պաո. Մր. Սթըճըն)

Մէսրուր օլունըր։ Սա՛ատէթ պիղէ սալթ իմթիյաղ տէյիլ, իլլա ֆարղ տաղի տիր։ Հադիդաթէն քերիմ պիր Ալլահա սեճտէ էտէրիղ, դիրա Ալլահ'ըմըզ մէսրուր օլմամըզը իթա՛աթըմըզըն պիր դըսմը 'ատտա էտէր։ Սուրէթ Ի 'Իսհանա քեւարանէտէ Ալլահա դարշը իչմիքթա էմմէմիղէ նէ՞ դաւտար պէօյիւք կիւնահ իչէրիղ։ Կիւնահլար 'աֆվընա նա՞իլ օլմուշ պիր քիմսէյնին մէսրուր օլմասը նէ՞ դաւտար թաալի՛ե տիր։ Պիր միւճրիմ ի՛տտամ օլունաճաղը տադիդատա 'աֆվնա նա՞իլ օլաղընտա սէվինտիյի հալտէ, պիղ Մէվկիք իւ միւրուքըն 'աֆվընա նա՞իլ օլաղընմըզ հալտէ իչմիքթեալարընմըզդա տէվամ էմմէղիմիյիղ։ "Բաալ իչէ չատտ ու մէսրուր օլունուղ։" Մէսերրէթիմիղի լաֆիֆի միղաճըդատան թէֆքիդ էտէն միյար իչմէ պուրատտա տբր։ Պիղ կիւնահատա մէսէրբէթի վէ աէրվէթտէ սա՛ատէթ արատմադըղ, իլլա մահզուզիյէթիմիղին պաշ մէնպա՛ը Ալլահ օլմալը տբր։ Պիր Ալլահ վէ պու կիսի պիր Ալլահ վար իտիյի, վէ Ընըն պիղիմ վէ էպէտէն պիղիմ օլմատը, վէ քէղալիք պիղիմ փէտէրիմիղ վէ Բաալպըմըզ պուլունմատը էպէտէն մէսերրէթ իլահիյէյէ թէրճննիւմ էմմէմիղէ սէպէպ Ի քեռաֆի տիր։

ՄՈՒՀԻՊՊ 'ԻՍԱ

Մուհիպպ 'Իսա, մուհիպպ 'Իսա,
Իամի ճէլիլ ճէմ'ի նասա,
Նամընն, Զաթընն նա՛սըլ ա՛լա,
Սըղընճաճաղ դավի դալ'ա։

Ալէն սին դա՞իմ մէհպէթա, 'ասա,
Ալէն սին ճանա էմին մէրսա,
Ալէն սին, եա՛ Բաալ, էպէէտ' դայա,
Պուլո՞ւր մը իմ սէնի, այա՛։

Էյ Մուհիպպիմ, էյ Տիլարա,
Ձանընմ, տուրմա Բաալընն արա,
Նո՛ղա գալպիմ սէնինն օլսա,
Րուհընն իլէ պու գալպ տօլսա։

Կել, ալ պէնի, սէն դուճաղլա,
Դուլընն, տամ'ն, չէրրաէն սաղլա.
Կել, եա՛ Բաալպիմ, էյ րուհ էֆղա,
Րուհըմ, գալպիմ սէնինն մահղա։

Ալ, ա՛ա, պուլամ զանի ղըտա,
Շէֆիգ Ցիսուս, ա՛ա, սաարընտա,
Լաթիֆ, րահիմ սիմանըլա,
Ձանընմ սէնտէ մէա'ուտ օլա։

Իսթանպօլ Տ. Ֆ. Ս.

ՊԷՕՅԻՒՔ ՊԻՐ ԻՆԹԻՊԱՀ Ը ԲՈՒՀԱՆԻ

Մէթթեէֆտէ Ի Ամերիգանըն Գիլվէնտ չէհրինտէ վաղտ' պիր եէհյաէն քիլիսէյինին չօպանը պուլունման Պատ. Մր. Քիֆ չէհր Ի մեգքիւրտէ ախիրէն պաշլամըշ օլան ինթիպահ Ը բուհանի հադիզինտա նէ՞-եէրէ նչանէգիւն ղազէթասընտա չայան Ը տիդդաթ մա'լիւմաթ վէրմիշ օլուպ, միւմիվէյհին պէնտինտէն ա-թիտեքի ֆըգրալարը իսթիքրաճ էտէրէկ։

Շու կիւնլէրտէ Գիլվէնտ չէհրինտէ պաշլամըշ օլան ինթիպահ Ը բուհանի իսթիմալէն Հուիֆֆիվէլտին զէմանընտան պէրու կէօրիւլէ կէլէն էն հայրէթ էնկիշ ինթիպահ տբր։ Պիւթիւն չէհր հարէքէթէ կէլմիշ օլուպ, պինէրճէ քիմսէյէ թէվկիլ էմմիշ տիրլէր։ Ինկիլիզճէ պիր քէլիմէ պիլմէյէն վէ պինապէրին վա'ղլարատան պիր չէյ անլամայան Պօհէմիալը մուհաճիրլեր արասընտա պիլէ Րուհ իւլ Գուտսըն իչլէմէսի սէմէրէ-

վէ հէօրիւմլէ։ տիր։ Են զիյատէ իչ սահիպի օյան զաթլարատան չօղու իչպու հարէքէթէ Ի բուհանիյէյէ հիսէտար օյա պիրքէք իչլէն իչլերինի թէրք էմմիչլէր տիր։

Իչպու ինթիպահ Ը բուհանիտէն' Պենտէկոստէ կիւնիւնտէ հուսուլէ կէլէնտէն պիւէ զիյատէ սէմէրէ հուսուլէ կէմիչ տիր։ Պենտէկոստէ կիւնիւնտէ երուսաղէմտէ պիրտէն իւչ միլեօնա զաւտար էհալի վար իքէն, անլէրտէն անճադ 3,000 քիչի պիր կիւնտէ Բաալպա տէօնտիւլէր։ Շէհրիմիզին սէքէնէսի անճադ 270,000 նուֆուս իքէն, պիր փաղար կիւնիւնտէ 1,800 քիչի արթըգ Բաալպ իչլէն հաչայաճաղլարընը Թահրիրէն վա'տ էմմիչլէր տիր։ Պիր զաչ հաֆթա զարֆընտա երուսաղէմտէ Թեվպէկ կէլէնլէրին սայրսը 7,650 նուֆուս պալիղ օլմուչ տբր։ Պունտան պիր սէնէ էվվել սօն պահարտա կէլիպ պուրատտա չալըշմասը պապընտա միւպէշշիր Մր. Միլս չէհրիմիզին իւչ եէհյահ քիլիսէլերի Թարաֆընտան տա'վէթ օլունուս։ Միւմիվէյհ քենտինէ օյան պու տա'վէթի իսթիտա զապուլ էմմէտի իսէ տէ, էնճամ րուլ Ի մուվաֆաֆաթ կէօռմէյէրտի։ Միւմիվէյհին չէհրիմիզէ կէլմէսինտէն իբի կիւն էվվել ժողվահ քիլիսէլէրինին չօպանլարը տախի քենտինէ պիր տա'վէթնամէ կէօռտերմիչլէր օլուպ, քենտիսի պուրատա կէլտիյինտէ իբի ճէմմա'աթ Թարաֆընտան իսթիդպալ օլունուս։ Նէ՞ եէհյահնէլար ժողվահնէլարըն տա'վէթինտէն վէ նէ՞ տէ ժողվահնէլար եէհյահնէլարըն տա'վէթինտէն իստիդպալ իտիլիր։ Միւմիվէյհ պու իբի ճէմմա'աթլարըն չօպանլարըյա միւզաքէրէ էթմէքտէն սօնրա, պիղմիղէ պէրատէր չալըշմադ իսթէյէն հէվի չօպանլարըն տա'վէթ օլունմասընը վէ պիր հաֆթա սօնրա քեռֆիֆէսինին պիրլէշմէսինի իսթիար էյլէմի։ Պէօյլէճէ հարէքէթէ Ի բուհանիյէ իլէրի կիսէրէք իպղիթտա պու իչէ իւչ քիլիսէ հիսէտար օլմուչ իքէն, չիմմի չէհրին պիր ուճընտան տիկէրինէ վարընճայատէք 45 ինճիլ քիլիսէլէր հիսէտար օլմուչ տբրլար։

Իչի իլէրի կէօթիւմէք իչիւն եէնի պիր ուսուլ էթթիհաղ էտիլմիչ օլուպ, պու ուսուլ պէօյիւք չէհրլերտէ Ինճիլ իչինի իլէրի կէօթիւմէք իչիւն վէք միւնասիպ տիր։ Իթթիհաատը Թէչքիլ էտէն քիլիսէլէր իւչ պէօյիւյէ Թաղսիմ էտիլիպ, հէր պիրինտէ Մր. Միլս տօգուղար կիւն վա'զ էթմիչ տիր։ Պա'տէհու հէվի քիլիսէլէր 3,050 քիչի ալա պիլէն պէօյիւք պիր սալօնա Թօփլանտըլար։

ՏՂՈՑՈՒ ՎԱՅ ՍԿՉՂՆ ՊՂՎՏՂՁՔ

[ռուսահայ տպագրություն]

ՎՃՑՂ ՅՊՈՎՎՑՈՎ

Ա. Ս. Ուրբաթ օրը, 13 Մարտին, ժամը 8½-ին երեկոյան, Ս. Ստեփանոս Եկեղեցւոյ մեծ սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ Ս. Ստեփանոսի Ուխտաւորաց Միութեան ընդհանուր ժողովը, որուն կը հրաւիրուին բոլոր անդամները։

Ս. Ստեփանոսի Ուխտաւորաց Միութեան Վարչութիւնը կը հրաւիրէ բոլոր անդամները, որ Ուրբաթ օր, 13 Մարտին, ժամը 8½-ին երեկոյան, Ս. Ստեփանոս Եկեղեցւոյ մեծ սրահին մէջ տեղի ունենալիք ընդհանուր ժողովին ներկայ գտնուին։ Ժողովին մէջ պիտի կարդացուի տարեկան տեղեկագիրը եւ պիտի կատարուի նոր Վարչութեան ընտրութիւնը։

Ա. Ս. Ուրբաթ օր, 13 Մարտին, ժամը 8½-ին երեկոյան, Ս. Ստեփանոս Եկեղեցւոյ մեծ սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ Ս. Ստեփանոսի Ուխտաւորաց Միութեան ընդհանուր ժողովը, որուն կը հրաւիրուին բոլոր անդամները

բընտան, տա'վէթ օլուհոբղլաբը մէ"մուբիյէթի գապուլ էթմէղլեր վէ հախօտ բասթ կէլէ պիր մէվգի' ու մէ"մուբիյէթէ նա"իլ օլմազ իչիւն պէքլէրլեր։

2. Կէնճլերին մուվաֆֆագիյէթ պուլմասընա իքինճի սէպէպ հանըզ պիր մագսատ իքինճի սէպէպ հանըզ պիր մագսատ իթթիհատ էթմէղլերի տիր։ Ի'թթիհատ տա"իրէսինտէ միւսթահսէն վէ միւհասիպ օլան չօգ մերամ վէ արզուլար տա"իրէ ի մէղքիւրեյի թէհաւիւզ էթտիքլերի կիսի մուգիրր օլուրլար։ Իչպու մագսատլերտէն պիրի քէնճի ու էյլէնճէ լէյ վագթ կէչիրմէք պասընտա օլան արզու տըր։ Մէքթէպտէ քէնտինէ պաչըճա մագսատ օյունը սէչմիչ, վէ մէքթէպտէն թարա օլունմայաճագ դաստար 'իւլուա թահսիլ էթմէքտէ պուլունմըշ օլան պիր կէնճ մէքթէպտէն չըգտըգտան սօնրա տահի էյլէնճէյէ մէյյալ օլաճագ տըր։ Ֆէյճ սահիպլի օլմասընտան նաչի չալըշմայաճագ վէ պինապէրին մուվաֆֆագիյէթ պուլմայաճագ տըր։ Պու կէնճ քէյճ արգասընտան տօլաչտըղը սըրատա չօգ տէֆ'ա սօնունտա մահզուդիյէթտէն իսէ, էօէֆի մուճիպ օլան խուչլարա տիւչար օլաճագ տըր։

Ատէմլէրտէն մէտո էտիլմէք պասընտա օլան արզու տահի հատաը ի'թթիհատը կէչտիկտէ մուվաֆֆագիյէթէ մանի' տիր։ Ատէմին տա"իսա սա"իրլէրին հիւսն ի նագարընա մազնար օլմասը մուհադդագ օլմայըպ, անըն արգասընտան սէչիրտէն պիր ատէմ չօգ տէֆ'ա հայսիյէթ ի զաթիյէսինի զայպ էտէր։ Տահա 'ալի մագսատլերի օլուպ տա անա վասըլ օլմազ իչիւն չալըշան պիր քիմսէ իհթիմալէն սօնունտա հէմ էյլէնճէյէք վէ հէմ հիւսն ի թէվֆիճիւն զաղանաճագ տըր։

Պէօյլէճէ հէր պիր մագսատնի թէֆֆէրիչ էտերէք անճագ 'ազլընըն, ճանըընըն վէ թէնինին նէչիլ ու նէմա պուլմասընա միւսա'ինա օլան մագսատլերի իթթիհատ էյլէ։ Բիննտինէ ֆիքրինի, բուհուսը վէ հէմ ատ մի'տ վէ քէսինի տօլաուբաճագ պիր իչ սէչ։ Պու մագսատնէ վասըլ օլա պիլմէք իչիւն կէրէք սա"իրլէրէ վէ կէրէք քէնտի զաթընա սաուզ օլմալը սըն։ Մուվաֆֆագիյէթ պուլմանընն չարթը ֆա"իտէլի օլմազ տըր։ Ինսանիլտէ սա"իրլէրին խայրը իչիւն ֆէտաքէարլըղը թալէպ օլունմասը՝ կէրէք ֆէտաքէարլըղը աէր 'իհտաէ, վէ կէրէք ֆէտաքէարլըղտան իսթիֆատէ էտէնլին խայրը իչիւն տիր։

ԷԼԷՔԹՐԻԿԱ ՎԱՍՐԹԱՍՐՅԼԷ ՏԻՇ ԶՐԳԱՐՄԱՊ

(Սայէնթիֆիք Ամերիքէն)

Կէչէնլէրտէ պիր թագըմ հէքիմլէր իլէ տիշճիլեր աղրըսըզ տիչ չէքմէք 'ամէլիյաթընը սէյր էթմէք իւզրէ Լօնտրատա վաղը' էլէքթրիդա ի թըպպլի մէքթէպլինտէ իճթիմա' էթտիլէր։ Մուհասիրլէրինիզտէն պիրի տահի օրատա հաղըր իտի։ Պիղ էն չօգ տիչ չէքտիրմիչ օլան պիր քիմսէյի քէնտի տիչլինի չէքաիրմէք իւզրէ օրայա կէօնտերօիք։ Մէրդում էլէքթրիդա վասըթաստըյլէ տիչ չզարըլա պիլէճէյլինէ ասլա լինանմայարադ տիւքքեանընտան չըգըպ մէղքիւր մէքթէպէ կիթտի իսէ ատ, Ալէք ի Թէհղիղիյէյ տա"իր տէրունի չէվգ ու մէսէրէթլէ տօլու օլարադ 'ալաէթ էյլէտի։ Տիչ չէքմէյէ մահասուա օլան էլէքթրիդա ալէթինէ Ալէք ի Թէհղիղիյէ թէսմիյէ օլունուր։ Իչպու ալէթ սույը զայէթլէ սէրթ վէրիլմիչ վէ հէր ուճընա զայէթ միւքէմմէլ պուրղուլար կէչէրիլմիչ լինճէ պիր մա'տէն սըրըմընտան 'ինպարէթ տիր։ Մէղքիւր մա'տէն վարչասը տօղրուտան պիր ահէնք հասըլ էտէճէք տէրէճէտէ սիւր'աթլէ իհթիղազ էտէր (տիֆրէր), վէ գանղալըն իչիւնտէն կէչէն գուվվէթ՝ սանիյէտէ 420 իհթիղազ հասըլ օլանա գատար արթըրըլըր։

Տիչ չզարան զաթ Մր. Պրրկօյն Փիլլին նամ զաթ իտի քի, միւմաիլէյհին պէյանընա նադարէն, քէնտիսի պիր զիյարէթճի օլուպ, մէղքիւր մէքթէպ իւէ պիր կէօնա 'ալադասը նօզ իտի։ Տիչլէրինի չէքտիրմէք իւզրէ տէօրթ քիչի միւմաիլէյհին հանընա կէլմիչ պէքլէմէքտէ իտիլէր։ Պունլարտան պիրի կէնճ պիր միւթէֆիչնին օլուպ, պիր ադու տիչինի չէքտիրմէք իւզրէ սանտալեայա օթուրտու։ Պաթարէհանըն թուճաճագ եէրլէրինի էլլէրինէ ալտը։ Մէրդում պաթարէհանըն թուճաճագ եէրլէրինի էլլէրինէ ալմասը իւզրէրինէ, էլէքթրիդա ադընտըսը թէտիրիճէն մէրդումըն տայանմայաճագը տէրճէյէ գատար արթըրըլտը։ Պա'տէհու քէլվէթինին իւէ տիչ գավրանտըղը սըրատա էլէքթրիդա ադընտըսը պիր իքի քէրրէ պու վէճհէյէ թէքրար էտիլտի։ Մապադի 'ամէլիյաթ սայէի էլէքթրիդասըղ իճրա օլունտու։ Ադու տիչինին քէօքիւ հէր քէսէ կէօսթէրիլտիյի սըրատա, մուվաֆֆագիյէթ տիչինի չէքտիրէն քիմսէյէ, «Մէն հիչ աղրը աճը հիսս էթմէտիմ մի,» տէյիւ սօրունճա, մէրդում «Հիչ սօրա, պէն անճագ քէլվէթինին սըղը գավրայըշընը հիսս էթտիմ,» տէտի։ «Էօյլէ իսէ օ զէմանն նէ սէպէպտէն ուզանըղ կէրիլտին։» «Էլէքթրիդա ադընտըսը հէնիտէն ադըտըլմաղա պաչլատըղը սէպէպտէն։» «Էօյլէ իսէ տիչինին պուրգըլտըպ չըգարըլմասընը հիսս էթմէտին, տէյի՞լ մի։» «Հայր։» կէօրիւլէճէյի իւզրէ մուհասիպիրիմիզ հալա ի'թթիղատըղ իտի։

Միւմաիլէյհին հէվի պու ի'թթիգատըղլըղը չիւրիւմիւչ պիր ադու տիչինէտէն միւգթադրիպ օլան կէնճ վէ տինճ պիր գարընընդն տիչինի չըգարթատըրմասը իւզրէրինէ զա"իլ օլտու։ Դատընն սանտալեայա օթուրընճա Մր. Փիլլին չարչափուք քէլվէթինի տիչին իւզրինէ կէրիլէտիրտի։ Տիչի գըրըլըպ վարչալանտըղընտան անը չզարմագ իչիւն իւչ տէֆ'ա քէլվէթին գուլլանմագ լազըմ կէլտի։ Տիչին սօն տէֆ'ա չըգարըլան գըսմը տիչ պաչընըն պիր փարչասը վէ պիր փարմագ ուզունըլըղընտա պիրի պիրինէ սագրըմըշ իքի քէօքտէն 'իսպարէթ իտի քի, պիր քիմսէյինին խայալ էտէ պիլճէյի տէրէճէ ֆէնա իտի։ Տիչինի չէքտիրէն քիմսէյի քէնտի տիչինին չըգարըլմըշ օլտըղընա նամտըրանա դատար էվիյի վագթ կէչտի։ Մէրդումէ «Տիչիմ չըգարըլտը՞ մը» տէյիւ սու"ալ իւէ «Էվվէթ» տէյիւ ճէվապ ալմասը իւզրէրինէ «Պէն հիչ աղրը աճը հիսս էթմէտիմ,» տէտի։ Տիկէր պիր քիմսէ քէնտինին տիչէրինտէն պիրինի չէքտիրինճէ, «Ատէթա թրաչ օլուչօրըմ կիպի զանն էթտիմ» տէտի։ Մէրդում ալթ չէնէսինտէքի ադու տիչէրինտէն պիրի տահի չըգարըլտըգտան սօնրա կիւլէ կիւլէ չըգըպ պիր թարաֆա կիթտի։ Պունտան սօնրա չէքիլճէճէք օլան տիչին վէք ֆէնա պիր տիչ օլտըղը թէպէյինէն էյլէտի. զիրա վէք ֆէնա սուբրէթտէ չիչմիչ օլտըղընտան, մէնզարէսի պիլէ ատէմէ տէհչէթ վէրիյօր իտի։ Մր. Փիլլին քէլվէթին իւէ տիչի ուզուն վագթ պուբղըթտըղտան սօնրա անը չըգարա պիլտի. վէ լաքին տիչի չըգարըլան քիմսէ հիչ պիր աղրը էսէրի կէօսթէրմէտի, վէ քէնտինտէն էվվէլ տիչէրինի չէքտիրէն քիմսէյէ սէյէր միսիլլու խաֆիվ ու խաչիյէթտէն պիւսպիւթիւն աղատէ իտի։ Էլէքթրիդա իւէ տիչ չըգարմանընն մախսուսիյէթլէրինտէն պիրինի պիլմէք իչիւն պու տըր։ Հիչ 'ասապի աղրը էլէմ հիսս օլունմազ։

Չըգարըլան տէօրթ տիչէր չըգարըլաճագ սա"իր տիչէրէ նիւմունէ թէթիհատ օլունմազա չայան իտիլէր։ Օրատա հաղըր օլան էչլ ի վուդուճ պու խուսուսատաքի մուվաֆֆագիյէթտէն տօլայը ֆէվդ էլ 'ատէ մէսրուր օլմագտա վէ Մր. Փիլլինին մէհարէթինի մէտո էթմէքտէ իտիլէր։ Հէր քէս «'Անճէպա էլէքթրիդա նի՞չիւն աղրը վէ էլէմի մէն' էտէր,» սու"ալընը սօրմագտա իտի։ Մէղքիւր խասթախանէյինին հէքիմի Տր. Սրթուր Հարրիս ճէվապէն տէտի քի, «Սատէ պիր սէպէպտէն էլէքթրիդա 'ասապէ իւղէրինտէն սանիյէտէ 420 տէֆ'ա հօճուլըզ էտէր. աղրը տիչտէն պէչնէ պիր սանիյէյինէն օն ալթընտա պիր դըսմը զարֆընտա հօճուլըզ էտէր։ Պէնիմ ի'թթիգատըմ չու տըր քի, էլէքթրիդա աղրընտան պու գատար չափուք հարէքէթ էթտիյի վէ արզասընտա օլ գատար չօգ գուվվէթ պուլունտուղը սէպէպտէն պէչնէ տահա եվվէլ եէթիչիր վէ պէչնէ կիսիլճէճէք հօլը հալընըզ քէնտիսի զապթ վէ աղրըյը պէչնէ եէթիչմէքտէն մէն' էտէր։» էկէր Տր. Հարրիսին տէտիյի սահիհ իսէ, միւսթագպէլտէ ֆէնն ի ճէրրահիտէ էլէքթրիդա վասըթասըյլէ 'ահէպա նէլէ՛ր էտիլճէէք տիր։ Գլօբօֆօրմ վէ պիհուտա էտիճի սա"իր քիաֆֆէ ի 'իլաճլար ունունուրլագագ վէ պիղ աղրը վէ էլէմի սատէճէ հասըլ օլմազա պրագմամագլէ տէֆ' ու իղալէ էտէճէյիզ։ Տիչ չէզարմազա մախսուս օլան իչպու էլէքթրիդա ալէթինէ տա"իր տէնիլէճէէք սա"իր խուսուսուլար տահի վար իսէ տէ, չու գատարը պիքր օլունա պիլիր քի, պու ուսուլ իւէ տիչ չէքմէքէ աղ դան ագմագտա վէ տիչ չէքէնէ հիչ պիր վէճհէյէ մանի' օլմամագտա տըր։ Հազիգաթ ը հալաէ իչպու ուսուլ կիւզէլ պիր չէյ օլուպ, մէպտէճէ պիւսպիւթիւն սալիմ վէ հիլէ ու խուտ'ատան ազատէ տիր։

ՍԷՕՑԼԷՅԷՆ ՊԱՃԱԳ

Օտուն պաճագը սիւփիւրկէճինին հիքայէսինի հիչ իչիթիյին օլմո՞ւ մը։ Իչիթմէմիչ իսէն, իչթէ անը պուրատա տէրճ էտէրիզ։ Մէրդում էվէյի իսթիյարլանմըշ, ադ սաչը վէ փարլագ կէօզիւ պիր քիմսէ իտի։ Իչպու քիմսէ օտունն պաճաղըյլէ թօփալայարադ հիւրիւր վէ սիւփիւրտիւյիւ կէչիտի միւմքին մէրթէպէ թէմիզ սագլար իտի։ Պիր կիւն օրատան կէչէն էֆէնտինին պիրի մէրագլէ անա պագարագ անընլէ պէր վէճհ ի աթի միւքեալէմէյէ կիրիչտի. «Տօսթում, էսէֆ էտէրիմ քի սէնին պիր պաճաղըն օտունտան տըր։» «Էվվէթ, էֆէնտիմ, պաճաղլարըմտան պիրի օտունտան տըր վէ պէօյլէ օլմասը պէնիմ իչիւն խայրլը օլտըղընտան, էսէֆ էթմէնէ հաճէթ հօգլը տըր։» «Էօյլէ թօփալայարադ հիւրիւմ՞ֆ մը խայրը տըր։» «Էվվէթ, էֆէնտիմ։ Պունտան սէնէլէրճէ ագտէմ պէօյլուֆ պիր ֆագրիգատա նաղըր իսիյէմ ատ, նաղըր օլմամ պէնի չէրագ իչմէքտէն մէն' էտէմէզ իտի։ Հատտէն աչըրը րագը իչմիչ օլտըղըմ պիր կիւնտէ հօգարըտա իչլէյէն իչճիլէրէ նագարըթ էթմէք իւզրէ պիր չէլիճէյէք նէբտիսանտան հօգարը չըգմամ լազըմ կէլտի։ Պաչըմ սալլանմագտա օլտըղընտան դայըպ աչագը տիւչտիւմ։ Պաճաղըմ էօյլէ ֆէ-

նա սուրբեթաե զըրըլմըշ իսի քի, խանա թախանեչէ նադլ օլուհնուրմ։ Ա.զ վադթատան պաճաղըմըն քէսիլմէսի լազըմ կէլոխչինատէն խայլը միւտաէթ խասթախանէսե զալմազա մէճպուր օլտուր։ Թիմարճը խանըմլար պա նա զայէթ նազիքհանէ մու'ամէլէ կէօսթէրտիլէր։ 'Ա.լել խուսուս պուհնլարատան պիրիհնէ իլել էպէտ մինհնէթտար օլաճաղըմ։ Պա նա իչքինին մազարրաթընը կէօսթէրիպ ան արթըզ իչքի իչմէչէճչիմէ տա"իր օլան պիր թէ'ահհիւտնամչի իմզալատան իլք եվվել քէհնաիսի օլտու։ Եվվէթ, օլ խանըմ պէհնիմ իչիւն պուհնատան տահա պիչատէսինի էչէտու։ Մէրդումէ պէն կիպի ֆադիր, զա'իֆ վէ ղեվալը պիր կիւնահքետրա քիմին գուվվէթ վէրէ պիչէճէչինի տահսի պահնա էօչրէթտի. վէ օ Զաթ իչտու օտուն պաճաղը դուլլանարագ չիմոխչ զատար պահնա եարտըմ էթմիչ ուր։» «Զահնդումճա սէհնին օտուն պաճաղատան մէհնուն օլմանըն սէպէսպի օ ատը։ 'Ա.ճէպա պահնա օլ խուսուսատա պա'զը մա'լիւմաթ վէրմէք իսթէր մի սին։» «Պաչ իւսթիւնէ, էֆէնտիմ։ Պու պաճաղ սէօչէչէն պիր պաճաղ ատը։ Պէն պիր մէչհանէհնին եանընտան կէչէրքէն բա դընըն զօգուսը պէհնի իչէրի կիրմէչ թէչ վիզ էթտիչի զէման պէհնիմ օտուն պաճաղըմ պէհնի տըչարը չաղըրըր վէ կէօյա 'Ի չէրի կիրմէ, իչէրի կիրմէ,' տէր։ պէհն տէ իթա'աթ էտէրիմ։ Պիր տէֆ'ա աղ գալը քի վա'ատմը պօզուչօր իտիմ։ Օրթաղըդ վէնք սօզուզ օլտըղը վէ բաղըչա օլան իհնթիչա ճըմը ղայէթ չիտտէթլէ հիսս էթտիչիմ սէ պէպտէհն, պէհն պաճաղըմը մէչհանէ նէբտիպանընըն իլք պատատաղը իւղէրինէ զօտուր։ Պաճաղըմ գայտը վէ պիրթ թաղի' պէհն տէ անընվէ պէբապէր գայարագ աչաղը տիւչտիւր։ Պու մու'ամէլէսիչէ օտուն պաճաղ կէօյա պահնա խիթապէհն, 'Պէհն իչէրի կիրմէք իսթէմէմ. սէհն տէ պէհնսիղ իչէրի կիրէմէչէճչինատէհն, էչի օլուր քի տըչարըտա տուբասընը,' տէմէքտէ իտի։ Օ կիւնտէհն պու կիւնէ զատար էօչէսի եէրլէրէ հիչ այագ պատամընչըմ։ Էսքի ֆադաթ կէրչէք օլան պիր քէչամը քիպարընը ֆէհվասընճա, պիր մէչհանէհնին էն էչի թարաֆը տըղ թարաֆը տըր։»

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ'Է

Մր. Էտիսընը տահա պէօյիւք իհնթիրա'լար իհրաստնատա պուլուհնմագատա տըր։ «Ռինե-թօկրաֆ» տէտիքլէրի այէթ վատըթասըչէ հէր քէսին միւսաֆիր օտասընտա չէքիլմիչ պիր վէրտհնին իւղէրինտէ ուզադտա վա դը' պիր թէաթրօտա օչնատան օյունճըլար իլէ անլէրին հարեքեթլէրինհնին թըպդը բէտա ւէրի չըզարըլտըդը կիպի, թէլէֆօն վատըթասըչէ անլէրին աէսլէրի, քէլտիէրի վէ թէլէֆֆիւղլէրի իչէտիլիր։ Պու չէյ թէլէֆօնըն աէսլէրի նագլ էթտիչի 'այնի վադթատա պիր մհնզարէհնին րէտմինի ատմագ իւղրի էլէքթրիդա զիյատընըն տիթրէտմէչլէրինի նագլ էթմէքլէ իհրա օյունտուր։ Պիրի պիր արզատը սըրա օլ զատար բէտմիչը նագլ օ յունտուր քի, հէր պիր օյունճը սահնէտէ նատըլ 'ամէլ ու հարեքեթթ էտէրտ, բէտմի տտահի 'այնի 'ամէլ ու հարեքեթլէրի իհրա էտէր։ Ռինեթօկրաֆ ալէթի վատըթասըչէ պիր սահնիչէտ 46 ֆօթօզրաֆ չըզարըլըր, վէ պէօյէ չափուք չափուք ֆօթօկրաֆի չըզարըլմատընըն թէ"տիրի չու օլուր քի սէյրճի ֆօթօկրաֆիլարը ալընան աատէմլերի հա րեքեթթ էթմէքտէ կէօրիւր։ Մէսէլա, Թոյ ճըըն Նիւ Եօրգ մուխտլերի էտիսընըն չօճուգ վէ ղայէթլէ մահիր խըտմէթքտարլարընատա. պիրինհնի պէօյէ պիրի պիր արզատը սըրա չըզարըլըպ տա նագլ օլուհնան իչտու ֆօթօկրաֆիլարըն մու'ամէնէթլէյէ քէհնտի չադղատընը չըզարտըղընը, թէմէհնտա էթտիչինի վէ զայէթ պէրրադ սուրբեթտէ կիւլտիւչիհնիւ կէօրմիւչ տիր։ Կիւլիւչ չիւպհէսիղ իչտու ֆօթօկրաֆիլարտա կէօսթէրիլտիքտէհն պաչզա թէլէֆօն վատըթասըչէ տահի իչիտիլիր։ Իչտու աէէթ Փարիստէ դուլլանըլան ընէրջօֆճ նամ ալէթէ խայլըճա ֆա"իզ տիր, զիրա ընէրջօֆճ վատըթասըչէ ուղադ մէտաֆիտէ օլան պիր թէաթրօտա իհրա օյունտան օփէրալար վէ սահնէտէ էտիլէն միւքհալէմէլէր պիր ձալնա նագլ օյունտա պիլիրլէր իսէ տէ, սէօ լէրի հատըլ էտէն քիմսէլէրինի ֆօթօկրաֆ լարը կէօրիւլմէզ։

—Բիւրէ ի արզտա էն պէօյիւք խանէ վիհնտա չէհրինհնի Ուչտէն նամ վատրօչնտա վադը' ատը։ Ֆրէյհավա տէտիքլէր իչտու խանէէտէ 'ատէթա պիր քիւչիւք չէհր սէքհնէսի պարընըչօր, իչէյօր, ուչուչօր, եէյիսլ իչէյօր։ Մէղքիւր խանէ ճէմ'ան 1,200–1,500 զատար օտալարը, վէ հէր պիրի Հաէն 6յա զատար օտտտան 'իպադրէթ պուլունան 400 տա"իրէլէրի չամիլ տիր։ Մէղքիւր խանէնհնի պէչհնհնի իւսթիւ աչըզ օլմագ իւղրէ 13 ավլուսը վէ պէօյիւք պիր պաղչէսի վար տըր։ Իչտու խանէչի զիյադրէթ էտհն պիր քիմսէնհնի սէօվիւնէ նագադրէն, օրատա օթուրան պիր ատէմի անճագ իքի ու'աթտա պուլա պիլմիչ տիր։ Մէղքիւր խանէնհնի 31 հէբրիպանը օլուպ, իւչ թարաֆը իւչ ֆարգը սօզագա, պիր թարաֆը տահի աչըզ պիր մէյտանա նագըր տըր։ Պիր կիւնտէ վօսթաճը մէղքիւր էվէ պա'ղէն պինի զատար մէքթուպ կէթիրիր։ «Ֆրէյհավա» կէօնտէրիլէճէք մէքթուպըն իւղէրինէ ատէմհնի լագապը, ավլու վէ նէբտիպանընըն վէ ա"իրէնհնի նօմէրօլարը հազըրմագը տըր։ Շիմտիքի հատէ իչտու պէօյիւք խանէտէ 2,112 քիչի իպամէթ, վէ սէհնէտէ 100,000 ֆիօրինհն քիրա թէ"տիյէ էթմէքտէ տիրլէր։

—Միւթթէհիտէ ի Ամէրիգանըն Լուիզիանա էյալէթինհնի ճէհնուպ ի զարպ թարաֆընտա 100 միլ ուզունլըղընտա վէ 25 միլ կէնիչլիյինատէ պիր չիֆթլիք վար տըր քի, իհթիմալէն տիւնհատա էն պէօյիւք չիֆթլիք տիր։ Իչտու չիֆթլիքի էլ եեվմ անը ղէր' ու թիմար էթտիրմէքտէ օլան պիր սէրմայէտարան հէյ"էթի Լուիզիանա էյալէթինատէն վէ Միւթթէհիտէ ի Ամէրիգա հիւքիւմէթինհն սահնէն սահնէն ալմըշ սըր։ Ո զէման պիր մէրա' օլտըղը ճիհնէթլէ, օլ ճիվարտա պու լունան պիր դաչ ճէլէպ անտէ 30,000 բէս սըղըր վէ ա"թ օթլատըրլար իտի։ Իչտու վատի' արազինհն պիր գըսմը զէր' ու թիմար էտիլմէքտէ պուլունմըշ, պիր գըսմը ատ պիր թագըմ մէր'ատտա թագտիմ օլունմըշլար սըր քի հալընըղ չիթլէրի իչիւն 30,000 տօլար սարֆ օլունմըշ սըր։ Սրազինհն թօփրագը փիրինճ, չէքէր, Մըսըր պուղատայը վէ վատ մուգ նէթիշատրմէք իչիւն էն միւնատիպ տիր։ Չիֆթ պնւրմէք, խենտէգ զազմագ վէ ա"իրէ կիպի իչլերինհն ճիւմլէտի պուվատար գուվվէթիլէ իհրա օյունտուր։ Զըրա'աթ մա քինատարը եէրատէն եէրէ նագլ օլունտուր օլտուպ, տէօրթ սահան տէմիրի իչէտիր, վէ պու ուսուլ սայէսինտէ իւչ ատէմհնի չալըչմատարըլէ կիւնտէ 120 տէօնիւմ կէնիչլիյինատէ եէր սիւրիւլիւր։ Սիւրկիւ լէ տատրատագ վէ թօխսում էքմէքլէք վէ ա"իրէ տախի 'այնի եօլտա իհրա օյունտուր, վէ օլ չիֆթլիքտէ չիֆթ սիւրմէք իչիւն պիր թէք ատ պիրէ գուլանըլմագ։ Վէ լաքհն 16,000 բէս սըղըրը օլ չիֆթլիքտէ օթլատան չօպանլար ատ գուլանըլար։ Սէրմայէտարան հէյ"էթի մէղքիւր ատաղի իչչինատէն կէչիպ իւչ հիւզ մի կհնիչչիյինատէ օլան պիր կէօլտէ իչչէչհն իւչ վախօրա, պիր թէրսանէյէ, պիր պանգայա, վէ փիրինճ տեչիրմէնլերինհն մալիք տիր։

ՄՈՒՇԱՐԲԷՐԱՔ

ՄԷՐՔԷՉԻ ԹԻՒՐՔԻԱ ՄՈՒԽԹԷԼԻՔ ՄԷՃԼԻՍ ՏԱ'ԻՐԷՍԻ

(26ՆԴ Ը ԴՈՍՆԷՔՓԷՆ ՏԱՊԱ'Ը ՎԷ ԽՒՐԱՏ)

Կիլիկիա Իրթիհատը տա"իրէսինատ վադը' զօլէճէլէր իլէ խանթախանէ վէ 'իլմ ի իչտի մէարէֆէսինհն սէհնէվի մաղալաթթատըր Մուխթէլիթ մէճլիսինէ թաղտիմ օյունա նարագ անլէր հագդընտա իճագ էտհն միւթալա'աթ վէ իհթիարաթըն տէր միչան էտտիրմէսի հէյ"էթի ի մէճլիսհն մէչղուլիչէթի ի մահնդումէսինհն օլմագհն, մէղքիւր թէ"սիսաթը նագիե'էլէրհն թաղտիմ օյունան մաղալաթալարընտաքի պիր զաչ էհէմմիյէտսատթը մուխթասարհն պիքր էչէսէք միւնասէպէթսիղ օլմագ զանն էտէրիմ։

(1) 'Ա.յնթաղտա վադը' Մէրքէզի Թիւրքիա օղլան զօլէճհնին 15ինճի սէհնէվի մաղալաթտա մէղքիւր թէ"սիսաթը 'իլմիչհնին րէ"իսի ֆազ. Տր. Ֆուլըր թարաֆընտան թէրթիպ էտիլմիչ օլարագ հուզուր ը մէճլիսէ թաղտիմ օյունտը։ Մէղքիւր մաղալաթանըն միւնատէրիճաթընա նագարհն, պու սէհնէ օլ մէտրէսէտէ 48ի զօլէճ վէ 46սը ի'պտայիչ տա"իրէսինէ 'ա"իտ օլմագ իւղրէ ճէմ'ան 94 թալէպէ մէվճուտ օլուպ, հէրէք խանճէղհան վէ կէրէք չակիրտան քհնտի մէչղուլիչէթի ի մահսուսէթլերինէ տէվամ էչլէմիչ, վէ ճիւմլէ իչլեր սէհնէ ի սասլըդատա օլտըղը կիպի իւղրի կիթմիչ տիր։ Ֆագաթ 1890 սէհնէսինհն Դեկ. 26ճնը իւլէ 27ճնի կիւհնլերի մէյտանէսինատէի կէճէ, Մէրքէզի Թիւրքիա օղլան զօլէճհնին Թէվարիւհնատ ուհնուսաըլմագ պիր կէճէ օլմուչ տըր։ Զիւրա մէղքիւր կէճէհնին սօն նըսֆըճընտա մուխտրիպ պիր հարիդ զուհնուր էչէչիպ, սապահա դատար սէվամ էչլէմէսիչէ զօլէճ պինասընըն իւչտէ իքհսինի Թէլէֆ, վէ չահկիրտանըն սա"իր պիհնալարատա իպամէթլէրինէ մէճպուրիյէթ հասըլ էչլէմիչ տիր։ Տահա օն տէօրթ պահնար սէլտոմատը վէ օն պէչհնճհսինի տէ հիհնուղ խնթիպալ էթմէչէ հազըրլանմըշ օլան կէճէ զօլէճհնին տօսթլարը իչհնէ պու խուսուսա սօն տէրէճէ մուճիպ ի էտֆ պիր քէչֆիյէթ օլմուչ իսէ տէ, պիր չօղ գալպէչտէ աթէչհնին Թէլէֆ էտէմէչէչի մա'նէվի պիր զօլէճհնին մէվճուտիյէթի անընը տօսթլարընը միւթէհէսիլ գըլմըշ սըր։ Զիւնքի պու էսէֆհնհնիլ խասլերի իչհնէտհն պիր չօղ խայրխահ պէչհնթ իլէ զօլէճհնին գատիմ մէ"զունլարը պու պատատ քհնտի իչթիրաք ը հիսսէրհնին խարագ, վէ մուհամպէթ ի հազիպհչէրհնին ի'անէ ի նագտիչէր իրհսար էչլէմիչէր տիր։ Վէ հաթթա զօլէճհնին Իտարէ մէճլիսի քհնտի քհսէլէրհնատհն օլմագ իւղրէ 120 լիրա ի 'Օսմանի ի'անէ էչլէմիչ օլուպ, Թիւրքիատա պուլունան տօսթլար, քհլիսէլէր վէ զօլէճլէրատհն մէղքիւր մէպլաղ իլէ պէրապէր 300 լիրա զատար զագադ օլունմըշ սըր։ Ամէրիգատա պուլունան Միւթէվէլլիլէր մէճլիսի, թէ"էլիր էթմէչէրէք լինչաաթա պաչչանըլմասընա տա"իր թա'խում էքմէքլէք վէ սա"իրէ տախի 'այնի եօլտա իհրա օյունտուր, վէ օլ չիֆթլիքտէ չիֆթ սիւրմէք իչիւն պիր թէք ատ պիրէ գուլանըլմագ։ Վէ լաքհն 16,000 բէս սըղըրը օլ չիֆթլիքտէ օթլատան չօպանլար ատ գուլանըլար։ Սէրմայէտարան հէյ"էթի մէղքիւր ատաղի իչչինատէն կէչիպ իւչ հիւզ մի կհնիչչիյինատէ օլան պիր կէօլտէ իչչէչհն իւչ վախօրա, պիր թէրսանէյէ, պիր պանգայա, վէ փիրինճ տեչիրմէնլերինհն մալիք տիր։

լմամբ վէրմիչ, վէ Րէ՚իսին տախի փարա թօփլամագ իչիւն էվրօփայը զկայրէթ էյ-լէմէսինի իսթար էյլէմէքտէ պուլունմըշ տըր։

(2) Պու սէնէ խասթախանէ իչիւն խուսուսու պիր մազպաթա թագտիմ էտիլմէմիշ օլուպ, անճագ չու գատար պիր մա՚լիւմաթ վէրիլմիշ ուր։ Եա՚նի, 'Այնթապտա վագը՝ Ազարիա Սիրիէ խասթախանէյի կէչէն սէ-նէ զարիճնուտա գանա՚աթպախշ պիր սուս-րէթաէ տէվամ էյլէմիշ օլուպ, 'ուումուտ է-հալիյէ պէօյիւք խրամէթ էյլէմիշ, վէ գօլճա թալէյլիկանընըն սըհհէթ ու 'ագիյէթի խուսուսընա տախի նազարէթ էյլէմէքլէ 'ա-դիմ ֆա՚իտէյի մուճիպ օլմուշ տըր։

(3) Մար՚աչտա վագը՝ Մէրքէզի Թիւրքիա գըն գօլճէնինի մազպաթասը մէգքիւր մէք-թէպլին ըվ՚իսէսի 'իամէթլու Միս Շաթթըգ թարաճընտան թէրթիպ էտիլմիշ օլարագ հուզուր ը մճճիսաէ գրա՚աթ օլունտը։ Մէգքիւր մազպաթանըն միւնաէրիճաթընա նազարէն, պու սէնէ օլ մէքթէպլին իչէրի էվվէլքի կիպլի աէվամ էյլէմիշ, վէ 31ի գօ-լճա վէ 6սը ի՚տաաիյէ տա՚իրէսինէ 'ա՚իտ օլմագ իւզրէ 37 թալիպաթ թա՚լիմ էտիլ-միշ օլուպ, պունլարտան 16սը էթրաճ մա-հալէտէն վէ մազագիսի տէրուն ի Մար՚աչ-տան տըր։ Սէնէ ի հալիյէտ մէքթէպլիյէ, թա՚ամիյէ վէ քիթապ քիրասը նամըյլէ չա-կիրտլերուէն ալընան մէպլաղ 5,692 ղուռ-ուշ օլարագ, իրատ վէ մէտարիճ մէս՚էլէ-սինտէ չօգ պիր միւչքիլաթա թէտաաիւճ օլունմամըշ իսէ տէ, Սամըրղատան իրսալ էտիլէճէք օլան պիր մու՚ալիմէնին հալա կէօնտէրիլմէտիյի իչիւն էսէճ օլունագտա, վէ պէօյլէ պիրինին թէչլիճինէ «Թէ՚էս-խիւր էտէն իւմիտ» իլէ պէքլէնիլմէքտէ տիր։ Իմտի պու մէքթէպ քէնտի թա՚լինի օլունաըզը 'ալի մագսէտէ քամիլէն խըս-մէթ էտէ պիլմէսի իչիւն թա՚լիմ էյլէյէն խօճալար իլէ տախա ա՚լա պիր սուրէթտէ թէճհիզ էտիլմէք, վէ դիյտէ մէպլաղ սար-ճընը Թալէպ էտէն խուսուսլարա միւսա՚ա-տէ օլունմագ կէրէք տիր տէյիւ մաղպա-թատա պէյան ը էճքլար էտիլմիշ իտի։

(4) Մար՚աչտա վագը՝ 'իմ ի իլահ՝ մէտ-էսինինի մազպաթասը մէգքիւր մէքթէ-պլին փրօֆէսօրլարընտան Պատ. Սիմօն Թեր-զիևան Թարաճընտան չիճահէն թէպլիգ օ-լունտը։ Պու պագտէ վէրիլէն մա՚լիմաթա նազարէն, մէգքիւր մէտարէտէ պու սէնէ 7 թալէպէ օլարագ անլէր քէնտի սընըճլա-րընա 'ա՚իտ տէրսլէրտէ թէտրիս օլունմագ-տա տըրլար,— Եա՚նի Տօգ. Հարիսին Ին-քիչաճ ը նէճա Ուէյհ (The self-revela-tion of God) քիթապը, 'իմ ի իլահի ի մուն-թագտ, քիրիսթ թէվարիխինտէն Տր. Ֆի-չըրըն քիթապը վէ մէգքիւր տէրսի թէտ-րիս էտէն Փրօֆէսօրըն թէրթիպ էյլէտիյի նուճթլար վէ 'Իպրանիճէտէն փէյղամպէր-լէրին քիթապլարը վէ Եունանիճէտէն 'Ա-տ ը ձէտիսին պա՚զը րիսալէլէրի թէրճէմէ վէ թէճհիր էտիլմէքտէ տիր։ Սագահ խըս-մէթլէրի տախի սէնէ ի տագըզա իւզրէ իւչ խօճա թարաճընտան նիղամի սուրէթտէ իճրա էտիլիպ, նօթա վէ իրատ ը նուճթ խուսուսլարընա տախի էչէմմիյէթ վէրիլ-միշ տիր։ Պունտան մա՚տա, Մար՚աչ քիրի-սէլէրի մէգքիւր մէտրէսէնին Մար՚աչտա իպդասը իչիւն թէ՚ահհիւտ էյլէմիշ իտիքլէ-րի 400 լիրա ի 'Օսմանինին սօն թագսիթինի տախի վէրմիչ օլարագ մէպլաղ ը մէգ-պուրըն քհամիլէն ախզ օլունմըշ իտիյի պէյան օլունտը։

Պնտատէ մէգքիւր մազպաթալարըն թագ-տիմ օլունմասընտան սօնրա կէչէն սէնէքի սա՚յ ու իհթիմամլարընտան տօլայը մէգ-քիւր Թէ՚սիսաթ ը 'իլմիյէ վէ սըհհիյէնին հէյ՚էթ ի իտարէ վէ մու՚ալիմանն ճէմ՚իյէ-թինէ սուրէթ ի մախտուսէտէ մէմնունիյէթ 'արզ էտիլմէ ։ Վէ պունա 'իլավէթէն հէր պիր մէտրէսէնին տահա գիյտէ թէգտա-տիւմ վէ հիւտն ի հալընա մէտար օլաճագ տէյիւ մէ՚մուլ էտիլէն պիր թագըմ իսթա-բատ ը մուհիմմէ տէր միյան էտիլէրէք մէգ-քիւր մէտրէսէլէրին հէյ՚էթ ի իտարէլէրինէ պա՚ թահրիր թէպլիգ պույրուլմըշ տըր։

8. Իսթիհատընըզ տա՚իրէսինտէ պուլուս-նան պիլ ճիւմլէ մէքտէպիսլ ի 'ալիյէ վէ 'ա-տիյէլէրին պէրէքէթ վէ մու՚ալիմնէթ ի իլա-հիյէյէ մադհար վէ նա՚իլ օլմասը իչիւն կէ-չէն սէնէ իճրա էտիլտիյի կիպլի, պու սէնէ տախի մու՚այէն պիր վագթըն տու՚ա վէ նիյազա թահսիս օլունմասը արզու էտիլ-տի։ Պու մագսէտէ մէպնի Նոյեմբէրին իլք կիրագիսինին սագահ 'իդտատէթ վագթը պիւթիւն կիլիկիա Իսթիհատը տա՚իրէսինէ պուլունան Ինճիլի քիլիսէլէրտէ տու՚ա ճէմի 'իյէթլէրինին 'ատա էտիլմէսի թէճնիսիլ դըլընմըշ օլմադին, պիլ ճիւմլէ չօգսան վէ վա՚իզլէրին մէգքիւր խուսուսը խաթրտան ֆէրամուշ էթմէմէլէրի 'ահիզանէ իսթար օլունուը։

9. Մար՚աչ քիլիսէլէրի թարաճընտան պիր մէքթուպ կէլէրէք Կիլիկիա Իսթիհատը 'իլմի իլահի մէտրէսէնինին Մար՚աչտա իպ-դա վէ մունթազամ պիր հէյ՚էթէ վազ՚ օ-լունմասը վէ միդտար ը քհաճի պիր սէր-մայէնին թէտարիքի չարթըյլէ Թէ՚ահհիւտ էյլէմիշ իտիքլէրի 400 լիրա ի 'Օսմանինինն սօն թագսիթինի տախի վէրմիչ օլարագ մէպլաղ ը մէգքիւր մէտրէսէլէրին քհամիլէն իճ-րասը թալէպ օլունմագտա իտի։ Իմտի գա-նուն ը էտասինին հալա իճրասըղ գալմըշ օլան պիր պէնտի հիւքմիւնճէ, տէօրտիւնճիւ եէրլի պիր Փրօֆէսօրըն թէտարիք վէ թա՚լինի, վէ խուսուսա միդտար ը քհաճի պիր սէրմայէնին էլտէ էտիլէրէք պու մէտրէսէնին իտարէսի մունթազամ վէ տագիթ պիր էտաս իւզրէնէ վազ՚ օլունմասը մէս՚էլէսի 'արիզ ու 'ա-միդ միւթալա՚ա վէ միւզաքէրէ էտիլիպ, անլէրին լիւզում վէ դըյմէթի հէր քէս թա-րաճընտան թագտիր օլունտը։ Էնճամ՚, մէգ-քիւր իչի խուսուսաթէրն թահէթ ը միւթա-լա՚այա ալընըզ պիլա թէ՚իիր իճմալ ը իճ-րասընա հիմմէթ պույրուլմասը, վէ լազըմ կէլէն թէրթիպ ու թանզիմին դուվվէյէն ֆի՚իլէ իսրասը պագընտա պէղլ ի զայրէթ էյլէմէք իւզրէ իչպու մէս՚էլէ 'իմ ի իլահի մէտրէսէնինին իտարէ մէճլիսինէ իչլէ էտիլմիշ։ Վէ Մար՚աչ քիլիսէլէրինէ տախի սէհհավէթքհարանէ վէրմիչ օլաըղլարը ագա-չէտէն սօլայը Մուհթէլիթ մէճլիսի թա-րաճընտան պիրեր մէնիունիյէթնամէ թահ-րիր վէ իրսալը թէչնիսիլ դըլընարագ պէր մուճիպ ի դարար իճմալ ը իճրասընա միւ-սաար՚աթ օլունմըշ տըր։

10. Մաթպու՚ ը մուֆախխամըմըզ օլան Փատիչահըմըզըն Փրօֆէսօրտան դուլլաըրընա իհսան պույուրմըշ օլաըղլարը իսթիյազաթ ը ճէլիլէտէն տահա գիյտէ իսթիֆատէ էտէ պիլմէմիշ իչիւն պիր ԱԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, հա՚-նի նիզամնամէ ի միլլի էլտէ էտիլմէսինէ, վէ խուսուսա պէօյիւճէք չէհրլէրտէ պիրեր վէքհալէթի մէրքէզլիէրի պուլունաըրըլմասընա էչէտա ի լիւզում վար իսէյի զիքր էտիլմի։ Վէ պու պագտէ պիր աղ միւզաքէրէ էտիլ-միքտէն սօնրա հէր հալտէ իսթիյազաթի ը չէտիտէ վար իսէյի պէյան վէ անլէրին 'ա-տէմ ի մէլճուսիյէթինտէն նաչի էնվա՚ ի մահալլէրտէ Փրօթէսթան ճէմա՚աթը էֆրա-տընըն միւթէզարրիր օլտընը տէր միյան է-տիլմէսի իւզէրինէ մէգքիւր խուսուսաթա տա՚իր Փրօթէսթան միլլէթ վէքիլի սա՚ա-տէթլու. Յակոբ էֆէնտի Պօյաճեանա իչպու հէյ՚էթի թարաֆընտան պիր զըթ՚ա թահրիր-րաթ թանզիմ վէ իրսալը թէնսիպ գըլընա-րագ պէր վէճհ ի մուզաարէր իճրա օլուն-մըշ տըր։ Վէ պունա 'իլավէթէն իճմալ էյ-լէտիյի թագտիրտէ միւչարիւէյհ Յակոբ էֆ. իլէ կէօրիւչիւզ գօնուչմագ վէ մէգքիւր մէս՚էլէլէրէ տա՚իր զանա՚աթպախշ պիր թէս-պիհ իսթիթլաղ էյլէմէք իւզրէ միւնասիպ պիր զաթըն Տէր սա՚ատէթէ իրսալ օլուն-մասը տախի թէնսիպ գըլընմըշ տըր։

11. Ատանա քիլիսէսի թարաճընտան պիր մէքթուպ կէլէրէք մէգքիւր չէհրին հալ ու քէյֆիյէթլէրիյլէ պէրապէր, պահար վագ-թընտա իչլէմէք իչիւն սիւրիւ սիւրիւ Ա-տանայա կէլէն զարիպլէր վէ պէքհարլար կիրուհընընն հալ ը սէֆալէթի իչթիմալլէրինին, վէ նիչէլէրինին խաախթալըզ հաճագընտա ա՚ու էնին էյլէսիքլէրինի զիքր էյլէյիպ, անլէրէն չօգլարը միւնասիպ սուրէթտէ թէտաւի օլունմասըզլարը վէ եախօտ հիչ 'իտաճ վէ հիմայէ կէօրմէսիքլէրի էճլէտէն, պի հիսսայ պիչարէլէրին վաղթընտան էվվէլ է-ճէլէ դուրպան կիթտիյի հիւզունէնկիվ պիր թարզտա իսթար, վէ օրատա միւնասիպ պիր խաախթախանէնին թէչքիլինէ հէր հալ-տէ իչթիյաճ ը հադիպի վար իսէյի պէյան օլունմըշ իտի։ Իմտի իչպու թալէպ մա՚զուր կէօրիւլէրէք պու պագտէ պիր զարարա կէլ-մէք իւզրէ Մր. Միտ, Մր. Մապլաղլըն, Համպարձում էֆ. կէօվգասյանեան վէ Տր. Յակոբ էֆ. Րէճէպեանտան միւրէքքէպ պիր զոմիթէ թա՚լինի օլունուտ, անլէրէ իսթար օլունտու քի մէգքիւր խուսուսըն միւթա-լա՚ասըյլէ պէրապէր հիչ տէյիլտէ չիմոիլիք Ատանատա պիր միսիոներ ատզթօր պու-լունաըրըլմասընա սա՚յ ու իզտամ էյլէ-սինլէր։

12. Մար՚աչ տա՚իրէի ինճիլիյէսինտէ պու-լունան քիլիսէլէրտէն վէքհ չօզու վա՚իղլէր իլէ իտարէ օլունմագտա օլուպ, պու ճինէ-թէ տօղրու անլէրտէ պիր մէյլ վար իսէյի տէրմիյան էտիլմէսի իւզրէնինէ իսթար է-տիլտի քի, մութլագա պիր սիւրիւնիւճ պիր չօգսանը օլմասը իճմալտաթ ը հալ ու մասահաթտան տըր։ Վէ չայէտ մէգքիւր քիլիսէլէրտէ վէ եա տա տա՚իր քիլիսէլէրտէ չօգսան պու-լունմամասընընն սէպէպի, ճէ-մա՚աթըն քէնտի չօգսանլարընըն դուսուր-լարընը կէօրմէքտէ վէքհ տագիզ պուլուն-մալարը իսէ, պուսուրսըզ պիր չօգսան պու-լամայտագաղլարընը պիլէրէք, պու պագտէ ինսանիյէը վէ միւտա՚ատէքհարանէ տաւրան-մալարընը անլէրէ իսթար, վէ եա միւնա-սիպ սայտըղլարը պիր չօգսանը տա՚վէթ վէ եա տա արզու էյլէսիքլէրի պիր վա՚իղլի չօ-գսան թահսիս էթմիրէրէք քէնտի քիլիսէ-լէրինին թէգտատիւմ վէ 'իմարէթիի իչիւն անլէր իլէ պէրապէր իչլէմէյէ սա՚յ ու զայ-րէթ էթմէլէրինի թավսիյէ էյլէմէք հէյ՚էթ ի մէճլիսէ իսոչ կէօրիւնմիւչ տիր։

13. Կէլէճէք սէնէ մէճլիսի նիհայէթինէ դատար իճրա ի մէ՚մուրիյէթ էյլէմէք իւզրէ թա՚լինի օլունան Իճրա՚իյէ մէճլիսի ա՚զալա-րը Մ. Լի, Մր. Ֆրիսթի, Պատ. Սիմօն Թեր-զիևան, Պատ. Աւետիս Պուլղուրճեան վէ Ֆևաթիպ տիրլեր։

14. Պէօյլէճէ Ապրիլ 6–11էտէք տէվամ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԸՆԹԱՑԻԿ ԿԵՆԱՑՔ
ՀԱՍԼԱՑՔ

Ծաղիկ 3, 1891 Տարեգրութիւն ե. Ղազնեան
Տարի 2 Թիւ 1

Մեր Քրիստոս Ազատարարի Ծննդեան Տօնի Առթիւ

Ամէն տարի, երբ Դեկտեմբեր ամսուան վերջին օրերը կը հասնին, ամէն կողմ ուրախութեան եւ խնդութեան ձայներ կը լսուին, ամէն կողմ ուրախութեան եւ խնդութեան նշաններ կը տեսնուին։ Ամէն կողմ ուրախութեան եւ խնդութեան պատրաստութիւններ կը տեսնուին։ Ամէն կողմ ուրախութեան եւ խնդութեան նշա

ՇՈՒ՞ՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Թուամ Յունիս 22, վէ Ալաֆ · Յուլիս 4, 1894

ԱՎՍԹՐԻԱ ԻՄՓԷՐԱԹՕՐԸՆԸՆ ՍԷՅՅԱՇԱԹԸ

Ավսթրիա Իմփէրաթօրը հաղրէթլէրինին աչյահաթը հադզընտա զաղէթալար մա'լիւմաթ ը միւքէմմէլ վէրմէքաէ տիրլէր։ Միւչարիւէյհ հաղրէթլէրինին Ֆիւնֆքիրիհէն չէհրինի զիյարէթ էթմէսինաէն միւրաթը՝ ալիրէն թա'միր էտիւմիչ օլան ուլու քիլիսէնին թաղտիսի այինինաէ հաղըր պուլունմադ իտի։ Մէղքիւր քիլիսէ 11ինճի 'ասրտա ինչա, վէ պու քէրրէ իքի միլեօն ֆիորին սարֆըյլէ միւքէլլէֆ սուրէթաէ թա'միր օլունմըշ սըր։ Պու քիլիսէ չիմաի Մաձարիսթանտա պուլունան քիլիսէլէրին էն պէօյիւկիւ վէ էն կիւզէլի սիր։ Իմփէրաթօր հաղրէթլէրի Ֆիւումէյէ կէլտիքտաէ չէհրի քեամիլէն թէպէտիւլ էթմիչ սիր հալաէ պուլուսա։ Միւչարիւէյհ 16 սէնէտէն պէրու չէհր ի մէղքիւրէ կիւթմէմիչ օլուպ, պու միւատէթաէ Ֆիւումէ պիր մուհիմմ իսքէյէ հէյ"էթինի ալմըշ վէ պէօյիւք զըսմը եէնիտէն հաիրլըմըշ սըր։ Պրինճի Նափօլէօն Ավսթրիայը զապթ էթաիլի թագտիրաէ իմփէրաթօրլըղընըն պաչլըճա թիճարէթի իսքէլէօի օլմադ իւզրէ Թրիէսթէյլ տէյիւ, Ֆիւումէյի իթթիհադ էաէճէյինի սէյհան էթմիչ սիր։ Իմփէրաթօր հաղրէթլէրի Ֆիւումէյէ միւվաասէլէթինաէ իհթիրամաթ ը 'ալիյէ իլէ զապուլ օլունմըշ, վէ խաասէթէն տոճնատըմըշ ոզաղլարտան վէ թագ ը զաֆէր ալթընտան կէչիյի էնհաաէ Ֆէվզ էլ զայէ ալզըչլանմըշ սըր։ Խաասէթէն հաղրլանմըշ օլան խանէյէ միւվասէլէթի իւզէրինէ Սըր Անթհոնի Հօսքինս վէ Ինկլիզ տոճնանմասընընն տիկէր զօմանտանլարը միւչարիւէյհ հաղրէթլէրինէ թագտիմ օլունուպ աղչամ քէչիտէ էտիլէն պիյաֆէթաէ հաղըր պուլունմըշլար սըր։ Ֆէրտասը կիւնիւ իմփէրաթօր հաղրէթլէրի էյթամ մէքթէպինի, մէքթէպ ի պահրիյէյլ վէ Թօրիէտօ ֆապրիզասընը պիյարէթ էթտիքտէն սոնրա զուչլըզ թա'մը իչիւն սուրէթ ի հաէնէաէ տոճնատըմըշ պիր «ընկոզ» իլէ Ինկլիզ ամիրալըն պուլունտըզը սէֆինէյէ 'ազիմէթ էյլէմիչ սիր։ Թա'ամ էսնասընտա ամիրալ Հօսքինս թարաֆընտան իմփէրաթօր հաղրէթլէրինին սըհհէթինէ պատէ նուչ օլունսրզտան սոնրա իմփէրաթօր ը միւչարիւէյհ այալա զալզարադ պէր վէճհ ի աթի իտաըէ ի քէլամ էյլէմիչ սիր։ «Ինկլիզ տոճնանմասընտա վէ Ինկլիզ պանտէրասը ալթընտա պուլունարադ, կէչէն սէնէ տոճնանմա վուզուզ' պուլան պիյարէթինաէն վէ տոճնանամա կէօմթէրտիքլերի հիւան ի զապուլէն տօլայը Ինկլիզթէրրա Գրալիչասը վէ Հինտիսթան իմփէրաթօրիչասը հաչմթլու Վիկթօրիա հաղրէթլէրինէ 'ազզ ը թէչէքքիւր էթմէյի քէնտիմէ մուճիպ ի սա'ատէթ 'ատտ էաէրիմ։ Էֆէնտիլեր, սէնէլէրտէն պէրու իհթիրամաթ ը սամիմէ իլէ թա'զիմ ու թէքրիմ էթմէքաէ պուլունտըզըմ միւչարիւէյհա հաղրէթլէրինին 'աֆիյէթինէ իտարէ ի զաէէ էթմէնիպի թէքլիֆ էաէրիմ։» Օլ սըրատտա պանտա Ինկլիզնաղմէ ի մլլիյէսինի թէրէննիւմ էտիպ, պա'տէհու իմփէրաթօր հաղրէթլէրի սէօղիւնէ չու վէճհէ տէվամ էյլէսի։ «Էֆէնտիլեր, հայրէթ ու հիւրմէթիմէ մաղհար օլմուշ օլան Ինկլիզ տոճնանմասընընն մուվաֆֆագիյէթինէ իտարէ ի զաէէ էթմէնիպի թէքլիֆ էաէրիմ։»

Սրէնդօբօ Իմփէրաթօր հաղրէթլէրինին Ինկլիզ տոճնանմասընտա թա'ամ էթմէսինաէն պահա էթտիյի էանատէ պու վազը'անըն տէվզէթէչն պէչնինաէ պիր իթթիֆագ ը 'ասքէրի վէ պահրի 'ազտընա 'ալամէթթ օլմասըղընը իսպաթլա պէրապէր չու վէճհէ լէ պէյան ը էֆքեար էտիյօր։ «Տէվզէթէչնինին միւնասէպէթի տօսթանէ օլտըղը վէ պու ֆուրսաթտա հէքտիկէրէ կէօսթէրիլճն միւսաֆիրփէրվէրլիքաէն հիչ պիրիսինին զարարտիսաէ օլմայաճաղը պէտիհի սիր։ Տիւնեանընը հիչ պիր ձիհէթինաէ Ինկլիզթէրրա իլէ Ավսթրիա–Մաձարիսթան տէվզէթլէրի մէնֆա'աթլարընըն չարիրըմատըը, վէ չօգ խուսուսիլարտա մադաէսէլէրինին պիր օլտըղը նազար ը տիղգաթա ալընտըգտա, տէվզէթէչնին հէքտիկէրինէ մահրէմ տօսթ օլմամալարը չայան ը թէ'աճճիւզ օլաճագ իտի։ Ավսթրիա իլէ օլտըղը դաատ սա՞իր հիչ պիր տէվզէթլէ մահրէմանէ միւնասէպէթաէ պուլունամադըղընըղտան տօլայը էաէֆ էթտիյիմիզ կիպի, մադամ վէ մէսլէքի պիղիմքինէ պու տէրճէճ մուվաֆֆագ կէլէչն պիր տէվզէթ տահա պուլունմադըղընը տաիսի պիրիրիզ։»

Սրէնդօբօ Պալգան չիսգ ի ճէղիրէսինին ա'ինալը պէյասէյէ ի հաղըրէսինի մուհաֆագաա էթմէք Ավսթրիա վէ Ինկլիզթէրրա տէվզէթլէրինին պաչլըճա, մադամէտի սիր՝ տէմէքլէ իքի տէվզէթ պէչնինաէ օլան մէնֆա'աթ էչթիրաքընը գըսմէն իղահ էթմիչ սիր։ Քհաֆֆէ ի Ավսթրիա զաղէթալարը պու մէ՞ալտա իտարէ ի զալէմ էթմէքաէ տիրլէր։

Ինկլիզթէրրա տոճնանմասընտա թա'ամ էթտիքտէն պիր զաչ սա'աթ սոնրա, իմփէրաթօր հաղրէթլէրի՝ ազտէմմէ Թէկէլթօֆ նամ Ավսթրիալը ամիրալըն պէօյիւք զալէպէ գազանմըշ օլտըղը Լիսա ատասընա միւթէվէճճիհէն Ֆիւումէտէն հարէքէթ էթմիչ սիր։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ֆրանսանընը Մէսի'ուսան մէճլիսի Յունիս 25ինճի կիւնիւ 'ուզուզ' պուլան իճթիմա'ընտա պիր միւպահէսէ ի չէխոսէտէն սոնրա էսիր ախզ ու ի'թասընըն մէն'ի զըմնընտա կէչէն սէնէ Պրիւքսէլտէ լին'իզատ էտէն գոնֆէրանսընը գարարընը թաստիզ իչիւն թազտիմ օլունան լա՞իհայը 104 բէ՞յէ զարչը 430 բէ՞յ իլէ բէտտա էյլէմիչ սիր։ Խարիճիյէ նազընը Մ. Բիլօ վէ սէլէֆի Մ. Սիվիւէր լա՞իհա ի մէղքիւրէյի զայրէթ ի 'ազիմէ իլէ միւտաֆա'ա էթտիւէր իսէ տէ, մէճլիսին պու պապտէքի մուխալէֆէթինի թէսքին ու թէպտիւէ միւյէսասէր օլամասըղար։ Մէսի'ուսանընն պիլ խաասա ի'թիրազ էթտիքլէրի խուսուս Ֆրանսըզ պանտէրասը սէֆինէյէրին էսիր համիլ օլտըղըզըը չիւպհէ էտիւտիքտէ տիկէր տէվզէթլէր սէֆինէյէրի թարաֆընտան միւսաասէրէյէ թապի' պուլունմասը խուսուսը սըր։ Ֆագաթ էկէր Ֆրանսըզ պանտէրասը սէֆինէյէր մուա'յէնէտէն սաիմ զալըրսար իսէ, էսիրճիյէր սէֆինէյէրի Ֆրանսայա 'ա՞իտ օլուսն օլմասընն, քէնտիյէրինի վիզայէ իչիւն Ֆրանսըզ պանտէրասը աչաճազար սըր։

Շայան ը էսէֆ պիր քէյֆիյէթ սիր քի, Ֆրանսա էսարէթին մէն'ի իչիւն տիկէր տէվզէթլէրին իթթիֆագ էթտիքլէրի թէտապիրէ իչթիրաքտան կէչի տուբարագ Պրիւքսէլ գոնֆէրանսընըն սա'յ ու զայրէթլէրինի պօյա չըզարմըշ սըր։ Սուրէթ ի զարարտա «Լա՞իհանըն Մէսի'ուսան մէճլիսի թարաֆընտան թաստիգի թէ՞խիր օլունուր» սէօզիւ պուլունմասընտա նազարէն, զարար ը մէղքիւրըն զաթի՞ի օլմասըղը իւմիտ էտիլէ պիլիր։ Ֆրանսըզլարըն էսիր ախզ ու ի'թասընտան տիկէր միւթէմէտտին տէվլէթլէրէյն հէր հանկի պիրինին էթտիյի զաատար նէֆրէթ էթտիյի չիւպհէտէն միւսաթաղնի օլուպ, էկէր Ինկլիզթէրրայա հաստա էթմէսէլէր իսէ, իհթիմալէն Մէսի'ուսան մէճլիսի պու պապտէ ֆարզը պիր զարար վէրճէճէք իտի։

—Ալմանիա Իմփէրաթօրը հաղրէթլէրի Յունիս 20ճի կիւնիւ պիր նուճթզ ը իմփէրաթօրի իլէ Փրուսիա Փարլամէնթօ մէճլիսի միւղաքէրաթընը թա'թիլ էյլէմիչ օլուպ, միւչարիւէյհ հաղրէթլէրի նուճթզընտա պաչլըճա ումուր ը տախիլիյէտէն պահա, վէ Գաթօլիք քիլիսէսիյլէ օլան միւնասէպէթ ի հաէնէաէսինտէն տօլայը պէր վէճհ ի զիյր ի տարէ ի լիսան էյլէմիչ սիր։ «Թահթ ը հիճազէ (սէքէսթրօ) ալընմըշ օլան մէպալիզին Գաթօլիք քիլիսէսինէ ի'ատէսիյլէ իսթիխլաֆընն ատֆ' էտիլտիյինի մա' էլ մէմնունիյէ իհսալար էաէրիմ։ Թէպա'ամընն սա'ատէթ ի հալի իչիւն միւսալէմէթ ի տինիյէ հիւքմ սիւրմէսի էլզէմ սիր, ֆագաթ 'ադնի վազթտա քիլիսէլէր մէնֆա'աթընտա օլարագ վուճուդ' պուլան մէթալիպ տէվզէթինն մէվզի' վէ ումուրընտա ուչուն օլմագ լազըմ կէլիր։» Միւնասէպէթ ի խարիճիյէ հաղրէթլէրի չէօյլէ տէմիչ սիր։ «Կէչէն սէնէքի տէվրէ ի իճթիմա'ընն սէմէրէ ի քէսիրէ իլէ մէմլու պիր միւատէթ օլտըղընը Թէչէքքիւր իլէ պիլտիրիրիմ։ Պէն վէ պէնիմլէ պէրապէր էհալիմ մէղքիւր սէմէրէլէրինն սուչ ու ասայիչէ կէօնէնինլէճէյինի իւմիտ էտէ պիլիրիզ։ Ասայիչնն իհսալ օլունմասընտան զօրգմազա սէպէպիմ օլմայըզ, զայրէթ ի տա՞իմմէտէն միւրատ իչպու ասայիչի մուհաֆագաա էթմէք սիր։»

Պու հաֆթա Սալի կիւնիւ Իմփէրաթօր իլէ Իմփէրաթօրիչա հաղրէթլէրի Ֆիլհմէնք վէ Ինկլիզթէրրայա միւթէվէճճիհէն Չամպուրիտան հարէքէթ էթմիչլէր օլուպ, էսնա ի րահաէ Հէլիկօլանտ աատասընա օղրայարագ իհթիրամաթ ը ֆա՞իգա իլէ զապուլ օլունմըշլար սըր։ Ատանըն Ալմանիայա թէրք օլունմասընտան էվվէլ տօղան հէպ օղլան չօճուդլարը խըտմէթ ի 'ասքէրիյէտէն մուա'ֆ օլուպ, Իմփէրաթօր հաղրէթլէրի Ալմանիա խըտմէթ ի 'ասքէրիյէսիյլէ մուվազզաֆ օլան պիրինճի դուր'ա նէֆէրի օլաճագ 10 այլըզ պիր չօճուգ թարաֆընտան թագտիմ էտիլէն պիր չիչէք տէմէտինի զապուլ էյլէմիչ սիր։ Զարչէնպիհ կիւնիւ միւչարիւէյհիւմա հաղրէթլէրի Ֆիլհմէնքէ միւվասէլէթլէ լիմանտա լէնկէր էնտազ օլան տոճնանմա թարաֆընտան 100 փարէ թօփ աթըլարագ սէլամլանմըշլար վէ Սմթէրտամ սահիլինտէ վասիյէ Գրալիչա իլէ քէրիմէսի Գրալիչա Վիլհելմինա թարաֆընտան խաթիպալ օլունմըշլար սըր։ Միւչարիւէյհիւմա հաղրէթլէրի պու կիւն Ինկլիզթէրրայա միւթէվէճճիհէն Ֆիլհմէնքէն հարէքէթ էտէճէքլեր սիր։

—Մէլինիթ պարութը մէս"էլէսինէն տօլայը կէչէն հաֆթա Ֆրանսըզ Մէսի'ուսան մէճլիսինտէ պիր միւպահէսէ վուճուդ' պուլարագ, անտէ Մ. Լասէր՝ Հարպիյէ նազարէթինին իքի սէնէ էվվէլ Մ. Թրիֆոնը մուհաքէմէյէ չէքմէճիյինին, վէ ճէզա մահքէմէսի թարաֆընտան գազանթը տէյիւ հիւքմ օլունտըղը էանատէ, ևա'նի փեարայընտա միւմաիլէյհի պէրի իւզ զիմմէ զըըտըզընըն սէպէպինի սու"ալ էյլէմիչ սիր։ Պոնըն իւզէրինէ Մ. սը Ֆրէյսինէ ուզուն պիր նուճթզ իրտա էաէրէք անտէ՝ քէնտիսի

վէ իմ՛էրի պու միւնասէպէթլէ զաղէթա-
լարտա զիքր էտիլմիչ օլան զապիթլէր հադ-
զընտա լղնար ը ի՛թիմատ օլունմասընը
թալէպ, վէ իլա մէ՞մուրիյէթինտէն իսթի՛-
ֆա էտէճէյինի պէյան էթմիչ տիր։ 137
ըէ՞յէ դարյը 338 ըէ՞յ իլէ լղնար ը ի՛թի-
մատ օլունմըշ տըր։

—Իթալիա Մէպ՛ուսան մէճլիսինին թա՛-
թիլ ի միւզաքէրաթ էթմէսինտէն էվվէլ
պաշ վէքիլ Րուտինի Մարքիզի Մ. Իմպրիա-
նինին պիր սու՞ալընա աթի իւլ մէ՞ալ պիր
ճէվապ վէրմիչ տիր։ «Իթալիա հիւքիւմէթի
միւտէթ ի մէտիտէնտէն պէրու թա՛զիպ
էթտիյի սուճ ու միւսալէմէթ փոլիթիքա-
սընտա պա՛տէմա տախի տեվամ էտէճէք
տիր։ Պու մադտէտէ վասըլ օլմազ իչինն
էվրօփա ի վիւսթա տեվվէթլերի իւլ միւն-
՛ադտ օլան իթթիֆաղլարը սուրէթ ի միւ-
քէմմէլէտէ իպտա էտէճէյիզ։ Շուրասընը
թէքրար էտէրիմ քի, կէրէք Իթալիա վէ
կէրէք պիւթիւն էվրօփա էհալիսի իթթի-
ֆաղլարըմըզը իճա էտէճէյիմիզտէն վէ սուճ
ու միւսալէմէթթէն միւտաէթ ի մէտիտէ
մուհաճաղա էտիլէճէյինտէն էմին օլա պի-
լիրլէր։»

Միւշարիւէյհ հաղրէթլերինին իչպու ի-
ֆատէսի իթթիֆաղ ը Միւսէլմէնին էմր ի
թէճահիւրինն օլմուշ պիթմիչ իտիյինէ պիր
իսպաթ՛ ՛ատտա օլունմըշ վէ էօյլէ օլորզը
տախի թէպէյյիւն էթմիչ տիր։ Վիէննատան
Յունիս 30 թարիխլէ ալընան պիր զթ՛ա
թէլէզրաֆա նազարէտն, իթթիֆաղ ը Միւ-
սէլմանին ալթը սէնէ թէմտիտ օլունաղընա
տա՞իր օլան մու՛ահէտէնամէ էվվէլքի ապ-
չամ իմզալանմըշ, վէ իմիւերաթօր Վիլհէլմ
հաղրէթլերի Համպուրկտան միւֆարէգաթը
էնտասընտա իտապէր ի մէղքիւրը թաստիգ
վէ իթթիֆաղ ը մէղքիւրըն թէմտիտ էտիլ-
մէսինտէն տօլայը իզնար ը մէնիուհիյէթ
էյլէմիչ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Նէճիտ զաղասընտան ՛Աբտալիսթան աֆ-
լարընըն իխրաճընը մէն՛ էտէն զանուհընըն
ֆէսախինտէն հուսուսլ կէլէճէք մէնաֆի՛ի
միւսէյյին խարիճիյէ նազարէթ ի ճէլիլէսի
մուխապէրաթ զալէմի խիւէֆասընտան նէ-
պիլ էֆէնտիներն հիւքիւմէթ ի Սէհիյէյ պիր
լա՞ինա թադտիմ էթմիյի մա՛լիւմ տըր։
Մէս՞էլէ ի մէղքիւրէյի թէֆթիչլէ օլ պադ-
տէ պիր մազպաթա զալէմէ ալմազ վազիֆ-
ֆէսիյլէ պիր զօմհուրի ՛ադտ էտիլմիչ իտի։
Զօմհուրը մէղքիւրըն զարարը պու քեր-
րէ նէչր էտիլմիչ օլուպ, խաքիմա ի Սէհի-
յէյէ թադտիմ օլունան մազպաթասընտա
այղըլարըն իխրաճընա միւսա՛ատէ օլուն-
մասը վէ ֆազաթ զըսարազլարըն իխրաճ
էտիլմէմէսի թավսիյէ օլունմըշ տըր։

—Իսկը ախզ ու ի՛թիասընըն մէն՛ի զըմ-
նընտա Պրիւքսէլսէ ՛ադտ օլունան զօնֆէ-
րանսըն զարարը պու տէֆ՛ա սուսուր է-
տէն Իրատէ ի Շահանէ իլէ թասսիզ օլուն-
մըշ տըր։

—Պրուսատան պիր սա՛աթ էօթէսէ վա-
զը՛ Օտունլըզ նամ մահալտէն՝ չէհր ի մէզ-
քիւր սէքէնէսինտէն՝ իքի զէնկին քիսմէ-
նին հայտուտար ևէտիյէ տուզա աչըրըլըս-
զը կէչէն հաֆթա թէվաթուր օլունմըշ իսկ
տէ, աչըրըլան քիսմէնին Րում միլլէթինէ
մէնսուպ եօվաքիմ աղա նամ պիր զաթ օլոը-
զը պու տէֆ՛ա թէհազիւզ էթմիչ տիր։
Միւսամիլէյհ պա՛տէհու դաչարազ չէհրէ ՛ավ-
տէթ էյլէմիչ տիր։ ՛Անէլ ՛ուսմանի Պրուսա-
տա զանն օլունըօրզընա կէօրէ, հայտուտ-
լար ժանտարմալար թարաֆընտան չիտ-
տիթլէ զօղալանտրզլարը էճլէյէն կտզայը
էլէ վէրմէմէք իչին եօվաքիմ աղայը զօյ
վէրմիչլէր տիր։

—Լէվանթ Հէրալտա կէօրիւմիւչ տիր։ Պօ-
ղազ իչինն Անատօլը զըթ՛ասընտա վապը՛
քեօյլերի հավա զազը իւլէ թէնվիր էթմէք
իմթիյազընը թալէպ էտէն ֆրանսըզ գում-
վանասընըն թէքզիֆինէ իտխալը Շուրա ի
տեվզիթճէ միւնասիպ կէօրիւլէն թա՛տիլաթ
դումհանտա թարաֆընտան գապուլ էտիլ-
միչ օլուպ, մուճէթպինճէ դումհանտա եվվէլ
էմրտէ Դատը քեօյ, Իւսկիւտար վէ Անա-
տօլու զըթ՛ասընտա վապը՛ սա՞իր քեօյլեր
ասզագլարընա ագալի 300 ֆէնէր զօյաճագ
տըր։ Մուգավէզէնամէ վէ նիզամնամէ թան-
զիմ էտիլմիչ օլուպ, պու կիւն հարըն իմ-
զալանաճագ տըր։

—Ֆէնն ի ՛ասգէրիյի իգմալ էթմէլերի ի-
չինն Ալմանիայա իրսալ էտիլմիչ օլան 14
նէֆէր կէնճ Թիւրք զապիթլէր՝ պու տէֆ՛ա
միւլազիմ ի սանիլիճ բիւթպէսիյէ Ալման
օրտուսընըն ֆարզը ֆըրզալարընա իտխալ
էտիլմիչլէր տիր։

—Յունիս 24իւնճի կիւնիւ Լօնտրատա
Պանզ ը ՛Օսմանինին 28ինճի սէնէվի մէճլի-
սի իթթիմա՛ էթմիչ օլուպ, ըէ՞իս թարա-
ֆընտան ծդունուլան մազպաթատա 1890
սէնէսինտէ հուսուսլ կէլէն վարիտաթ կէօս-
թէրիլմիչ տիր։ 1889 սէնէսինտէ Պանզա-
նըն վարիտաթ ը սաֆիյէսի 246,000 Ինկլիզ
լիրասը իլէն, 1890 սէնէսինտէ 406,000
Ինկլիզ լիրասը օլմուշ տըր։ Պանզանըն
մու՛ամէլաթը չիմալ զայէթլէ արթմըշ իսէ
տէ, 1890 սէնէսի մէտարիֆի 1889 սէնէսի-
նինքինտէն ազ օլմուշ տըր։ Իսթանպօլ
պանզասըյա թաչրալարտա պուլունան չիս՛-
պէյէրինտէ 1889 սէնէսինտէ 72,238,000, վէ
1890տա 99,260,000 Ինկլիզ լիրասը ասիլ
օլունմըշ տըր։ 1890 սէնէսինտէ իչպու թէ՞-
սիսաթ ը սարրաֆիյէնին թէտավիւլտէ պու-
լունան պանզնօթլարը 665,017 Ինկլիզ
լիրասը օլուպ, 1889 սէնէսինինքինէ նիս-
պէթէն 100տէ 30 զիյատէ տիր։ Րէ՞իս ի
մէճլիս Անատօլունըն զիղըյմէթ պուղ-
տայ մահսուլընտան պահս էթտիքտէն սօն-
րա մահսուլը մէղքիւր իւլէ մահսուլաթ ը
սա՞իրէնին էվրօփա վիյացասընա նագ-
լինէ վասըթա օլաճագ տէմիր եօլլարը
հագզընտա պէր վէճհ ի աթի իտարէ ի վի-
սան էյլէմիչ տիր։ «Ի՛թիպատմճա, չիմտի
Մէհմալիք ի ՛Օսմանիյէտէ սայթի 800 միլ
տէմիր եօլու խաթթլարը հաիրլմագտա օ-
լուպ, պունլարտան մա՛ատա սա՞իր խաթթ-
լար ինչասը իչինն տախի խմթիյազաթ ին-
սան պուլրուլմըշ տըր։ Հիւքիւմէթ ի Սէ-
նիյէ տէմիր եօլու ինչասը թէչէպուլուսա-
թընը թէչվիզ ու թէչճի՛ էթմէսինտէն տօ-
լայը պի հագզըն չայան ը թէպրիք օլուպ,
պիղիմ պայըճա մագսէտիմիզ իչպու թէ-
չէպուլուսաթը թէչվիզ էյլէմէք, վէ իմթի-
յազաթըն տէր ՛ինհատ էթտիքլերի վազի-
ֆէյի իճայա քեամիլչէն մուգթէիր օլան
ղէվաթա ինհան պուլրուլմասընա մէհէմա
էմքէն սա՛յ էթմէք տիր։»

—Շուրա ի տեվզէթ ա՛զասընտան պու-
լունան սա՛ատէթլու Նուբհան էֆէնտի ՛վէ
թիւճճարանտան Նորատունկեան Յարու-
թիւն էֆէնտի էրմէնի Միլլէթ մէճլիսինէ
Րէ՞իս ի էվվէլ վէ Րէ՞իս ի սանի ինթիխապ
էտիլմիչլէր տիր։ Փազար կիւնիւ Փաթրիգ
բիւթպէթլու Խորէն էֆէնտի հաղրէթլերի
Զաթ ը սամի ի Սատը ա՛զէմլիչերինի վէյա-
րէթէ Միլլէթ մէճլիսինին քիւչատընա Զա-
թ ը հազրէթ ի Շէհինշահի ճանիպինտէն ին-
սան պուլրուլան միւսա՛ատէտէն տօլայը
՛արզ ը մէճհունիյէթ էթմիչ տիր։ Միլլէթ
մէճլիսինին հէյ՞էթ ի հազրէսէ հագզընտա
Լէվանթ Հէրալտ զազէթասը պէր վէճհ ի աթի
իտարէ ի զալէմ էտիյօր. «Մէճլիսին ա՛զա-
սը նազար ը տուր էնտիչանէ վէ բույ՞էթ ի
միւսթահսինէ իւլէ Իսթիխապ օլունմըշ տըր։
Հէյ՞էթ ի հազրէ ի միլլիյէ մա՛լիւմ վէ մի՛ւ-
թէպէր զէվաթտան միւրէքքէպ օլուպ, միլ-
լէթին մէնաֆի՛ինի վիգայէ զըննընտա պէզլ ի
իգտամ ու զայրէթ էտէճէքլերի պէտիճի
տիր։ Տիրայէթլու Ըէ՞իսինին տէլալէթիյէ
մէճլիսին վազիֆէ ի ՛ալիյէսինի իֆատա մու-
վաֆֆադ օլաճադը, վէ Մաթա՛ու ը մու-
ֆախամընա օլան սատադաֆընը իպրազ
էտէճէյի տէրքար տըր։»

—Յունիս 18/30 թարիխիյէ Սըհհիյէ գո-
միսիօնընտան Մէմալիք ի ՛Օսմանիյէտէ պու-
լունան պիլճիւմլէ զարանթինալարա չու
կիպլի պիր թէլէզրաֆ քեշիտէ օլունմըշ տըր։

Հալեպ վիլայէթի տախիլինտէ պա՛զը քեօյ-
լերտէ զօլէրա ՛իլլէթի զուհուր էյլէմէսինէ
մէպնի, Դարա թաչ պուրնընտան Սուվէյտի-
յէյէ զատար պու իքի մահալ տախիլ օլորզը
հալտէ ֆի 18 Հազիրան 307 թարիխինտէն
ի՛թիպարէն Իսքէնտէրուն քէօրֆէզլինտէն
չզըզուլ կէլէճէքլերին Գլազուտէն վէ նա-
խօտ սուրէթ ի մուվազդաթատա Պէյրութ
զարանթինալարընտան պիրինտէ պէշ կիւն
զարանթինայա վազ՛ը, վէ սա՞իր մահալլերէ
վիւրուտ էտէճէքլերին տախիլ մէզգիւր զա-
րանթինալարա սէվզի խուսուսընտա տիւնքի
կիւն ՛ադտ օլունան մէճլիս ի ումումը ը սըն-
հիյէտէ զարար վէրիլէրէք Իսկալաթը իզրա
օլունմըշ օլորզընտան ի՛լանընտա իպթիտար
զըլընտը։

—Փրինս Ֆէրտինանտ Զարլսպատտա օ-
լուպ, Փէյրէէ Լօտ զազէթասը միւշարիւէյ-
հին իւչ ատֆ՛ա վուզուտ՝ պուլան սէյյահա-
թընտա տախիլ մադսէտինէ վասըլ օլմուշ
խոխինի պէյան էտիյօր։ Միւշարիւէյհին
1889 սէնէսինտէ վուզուտ՝ պուլան սէյյահա-
թընտան մադսէտ՝ Պուլղարիսթան պէյլիյի-
նի զապուլ էթմէսի պապընտա խանէ խալ-
զընըն ըէ՞յինի թահսիլ էթմէքտէն ՛իպարէթ
օլուպ, պունա վալիտէսինտէն մա՛ատա խանէ
խալզընըն քնաֆֆէ ի ա՛զասը ի՛թիրազ էտէր-
լէր իսի։ Պու սըրատա Օսմալ Տուգասը, Փարիս
Գօնթը վէ սա՞իրէ իւլէ կէօրիւչէրէք անլէրին
րիղասընը ալտը։ 1890 սէնէսի սէյյահա-
թընտան մադսէտի՝ խանէտանընըն ըէ՞յինի
վէ ՛ամմասը պուլունան Սագս Գօպուրկ Տու-
գասընըն ըէ՞յինի թահսիլ էթմէք իսի։ ՛Ամ-
ճասը թարաֆընտան Մ. Սթանպուլօֆա ի՛թա
էտիլէն նիչան միւշարիւէյհին մուվաֆֆագի-
յէթինէ պիր իսպաթ իսի։ Պու սէնէքի սէյ-
յահաթընտան միւրատը Սվսթրիա Իմփե-
րատօրընըն հուզուրընա չէզմագ օլուպ,
մա՛լիւմընըզ օլորզը վէճհիլ պունտա տախի
մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։

ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Յունիս 22/4, 1891

Էս. ու. [դուփ. քէսմէչ]	20 10	Ր. Տ. ևօլ սէկմ.	71 25
Թասֆէյէ ի Տիէյ. Գայմ.	19 20	Թահվ. Օսմ.	79 10

ԱԴԶԷ ՖԻՅԱԹԸ, լիրա Օսմ. 100 զրչտան

Մէճիտիյէ	107 37	Փօլ	89 15
Մէճթալիք	101	Նափօլէօն	87 2
Պէշլիք	102 30	Գրէմիճ	51 10
Ալթըըզ	103 10	Լիրա Ինկլիզ	109 15

Մահէթ գահվէ 8 12

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ.
Ա. ԹԱԿՈՐ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹԹԱԱՍԸՆՏԱ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏԸՐ
Ֆինճանճըլար եօգուշը, Ամերիգան խան